

MESTO PRIEVIDZA

Materiál mestského zastupiteľstva

Materiál MsZ č. 24/2024

Mestská rada: 15.4.2024

Mestské zastupiteľstvo: 6.5.2024

Názov materiálu:

Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030

Predkladá: JUDr. Katarína Macháčková, primátorka mesta

Prerokované: JUDr. Róbert Pietrik, vedúci právnej kancelárie

Spracovali: Mgr. Katarína Cifriková, Koordinátorka práce s mládežou mesta Prievidza (CVČ Prievidza)
Martin Daško, predseda Rady mladých mesta Prievidza
Mgr. Alojz Vlčko, prednosta Mestského úradu v Prievidzi

V Prievidzi dňa 28.03.2024

Dôvodová správa

Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030 je dlhodobý strategický dokument, ktorý definuje východiská, priority a ciele mesta v kľúčových oblastiach rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza, pričom reflektuje potreby mládeže najmä v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti, participácie, zdravia, vzťahu k životnému prostrediu, sociálneho začleňovania a dobrovoľníctva. Nadväzuje na predchádzajúcu Stratégiu rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023 a jej plnenie.

Mesto Prievidza si uvedomuje, že prirodzená účasť mládeže na spoločenskom a politickom živote je základným predpokladom jej spoluúčasti na rozhodnutiach, ktoré sa týkajú jej súčasného i budúceho života.

Predkladaná stratégia si kladie za cieľ vytvoriť podmienky a príležitosti pre zvyšovanie kvality života detí a mládeže v meste Prievidza. Za základné hodnoty vo vzťahu k mládeži mesto Prievidza považuje rovnosť, spoluprácu, participáciu, dobrovoľníctvo, rešpekt a zodpovednosť. Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030 je otvorený dokument a je možné ho meniť a aktualizovať podľa potreby, najmä na základe prínosných podnetov, novovzniknutých potrieb mládeže alebo nových trendov v oblasti práce s mládežou.

Návrhy na uznesenia

číslo:.....

Mestská rada

I. berie na vedomie

návrh Stratégie rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030;

II. odporúča – neodporúča mestskému zastupiteľstvu

schváliť Stratégiu rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030.

číslo:.....

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

návrh Stratégie rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030;

II. schvaľuje - neschvaľuje

Stratégiu rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030.

Prievidza

**Stratégia rozvoja práce s mládežou
v meste Prievidza do roku 2030**

(návrh)

Obsah

Úvod	3
Východiská spracovania stratégie	4
Priority a ciele mesta Prievdza v kľúčových oblastiach miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži	6
1. Vzdelávanie, zamestnanosť, tvorivosť, podnikavosť a rozvoj kľúčových kompetencií	6
2. Práca s mládežou a medzinárodná spolupráca	7
3. Participácia.....	7
4. Životné prostredie.....	8
5. Sociálne začlenenie a inklúzia	8
6. Dobrovoľníctvo	9
7. Zdravý životný štýl, psychické zdravie a voľný čas.....	9
Implementácia, realizácia a hodnotenie stratégie	10
Záver	11

Úvod

Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030 je dlhodobý strategický dokument, ktorý definuje východiská, priority a ciele mesta v kľúčových oblastiach rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza, pričom reflektuje potreby mládeže najmä v oblastiach vzdelávania, zamestnanosti, participácie, zdravia, vzťahu k životnému prostrediu, sociálneho začleňovania a dobrovoľníctva. Nadväzuje na predchádzajúcu Stratégiu rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023 a jej plnenie.

Mesto Prievidza prácu s mládežou vníma ako prácu založenú na dobrovoľnej účasti mladých ľudí, ktorá vychádza z ich vlastnej vôle a motivácie. Je založená na potrebách, záujmoch, nápadoch a skúsenostiach mladých ľudí tak, ako ich vnímajú oni sami a má prinášať do ich života pridanú hodnotu a radosť. Cieľom práce s mládežou je podporovať mladých ľudí v ich osobnom, sociálnom a vzdelávacom rozvoji a vytvárať príležitosti pre ich aktívne zapojenie sa do diania v spoločnosti a v komunite, v ktorej žijú.

Mladí ľudia vo veku do 30 rokov predstavujú budúcnosť nášho mesta i našej krajiny. Patria k najzraniteľnejším skupinám v spoločnosti a zároveň sú cenným zdrojom jej rozvoja. Majú špecifické potreby, ktoré je potrebné brať do úvahy v procese ich prípravy pre spoločenský a pracovný život.

Mesto Prievidza venuje pozornosť aj ochrane a podpore detí a mládeže s nedostatkom príležitostí zo sociálne, ekonomicky alebo kultúrne znevýhodneného prostredia, zdravotne postihnutým a mladým ľuďom so zdravotnými problémami.

Mesto Prievidza si uvedomuje, že prirodzená účasť mládeže na spoločenskom a politickom živote je základným predpokladom jej spoluúčasti na rozhodnutiach, ktoré sa týkajú jej súčasného i budúceho života.

Východiská spracovania stratégie

Východiskami pre spracovanie stratégie sú skúsenosti z predchádzajúceho obdobia realizácie miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži, ktoré poukázali na situáciu v oblasti práce s mládežou a pomohli zadefinovať problémy a potreby mladých ľudí v meste Prievidza. Východiskom stratégie sú aj dokumenty, koncepcie a stratégie v oblasti práce s mládežou na európskej, národnej, krajskej a miestnej úrovni.

Východiskové dokumenty:

1. Uznesenie Rady Európskej únie a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady o rámci pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže: Stratégia Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 (2018/C 456/01)
2. Charta Europe Goes Local
3. Európska charta práce s mládežou na lokálnej úrovni
4. Revidovaná charta o participácii mladých ľudí na živote obcí a miest
5. Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021-2028
6. Stratégia inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní do roku 2030
7. Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
8. Zákon č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
9. Zákon č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov
10. Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
11. Akčný plán transformácie uholného regiónu horná Nitra
12. Plán spravodlivej transformácie územia SR
13. Koncepcia rozvoja práce s mládežou v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2028
14. Krajská koncepcia environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu v Trenčianskom samosprávnom kraji do roku 2030
15. Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Trenčianskom samosprávnom kraji na roky 2021 – 2025
16. Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2023
17. Analýza stavu v oblasti práce s mládežou v meste Prievidza z roku 2022
18. Prieskum potrieb mládeže mesta Prievidza z roku 2023

19. Závery riadených diskusií s mládežou a pracovníkov s mládežou v meste Prievidza na zisťovanie potrieb mladých ľudí v našom meste počas kalendárneho roka 2023
20. Konceptia rozvoja športu v meste Prievidza na roky 2021 - 2031
21. Konceptia rozvoja školstva v meste Prievidza na roky 2023 - 2030

Priority a ciele mesta Prievidza v kľúčových oblastiach miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži

Priority a ciele mesta Prievidza nadväzujú na kľúčové oblasti vychádzajúce z východiskových dokumentov, analýz a prieskumov v oblasti práce s mládežou v meste Prievidza. Kľúčové oblasti určujú smer rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza, ktorého výsledkom má byť vychovávanie čo najkvalitnejších mladých ľudí pre život v meste a má mať viditeľný dopad na úroveň angažovanosti mládeže na rôznych aktivitách, projektoch, veciach verejných a celkovo na verejnom dianí v meste Prievidza do roku 2030.

1. Vzdelávanie, zamestnanosť, tvorivosť, podnikavosť a rozvoj kľúčových kompetencií

Priority mesta Prievidza do roku 2030:

1. Podpora spolupráce a prepájania formálneho a neformálneho vzdelávania za účelom rozvoja kompetencií mladých ľudí v meste.
2. Podpora neformálneho vzdelávania a vzdelávania a informovanosti mladých ľudí v témach dôležitých pre plnohodnotný rozvoj mládeže.
3. Rozvoj kompetencií a zlepšenie informovanosti kľúčových aktérov v oblasti práce s mládežou v meste.
4. Podpora a propagácia duálneho systému vzdelávania, odborného vzdelávania, kariérneho poradenstva, dobrých príkladov z praxe a tvorivosti mladých ľudí.

Ciele mesta Prievidza do roku 2030:

1. Každoročne organizovať a podporovať vzdelávacie a propagačné aktivity zamerané na rozvíjanie kompetencií, tvorivosti, kreatívneho myslenia a talentu mládeže a na témy dôležité pre rozvoj mladých ľudí (napríklad prevencia radikalizácie a rizikového správania mládeže, digitálne kompetencie, životné prostredie, zdravý životný štýl a stravovanie, finančná gramotnosť, projektový manažment, sociálne podnikanie).
2. Podporovať aktivity zamerané na šírenie dobrých príkladov z praxe a na rozvoj kariérneho poradenstva, formálneho, neformálneho, duálneho a odborného vzdelávania, sociálneho podnikania, projektového manažmentu a dobrovoľníctva.
3. Iniciovať a organizovať stretávanie a vzdelávanie koordinátorov školských parlamentov, pracovníkov s mládežou, mladých a mládežníckych lídrov.

4. Poskytnúť priestor a zdroje pre mladých ľudí na realizáciu ich vlastných projektov.

2. Práca s mládežou a medzinárodná spolupráca

Priority mesta Prievidza do roku 2030:

1. Podpora inštitúcií a subjektov pôsobiacich v oblasti práce s mládežou.
2. Pravidelné mapovanie potrieb mladých ľudí a koordinácia práce s mládežou na úrovni mesta.
3. Zvyšovanie informovanosti, propagácie a podpora mobility.
4. Spolupráca, výmena dobrých príkladov z praxe a prepájanie mladých ľudí s inými mestami doma aj v zahraničí, najmä s partnerskými mestami.

Ciele mesta Prievidza do roku 2030:

1. Podporovať vyhľadávanie a existenciu vhodných priestorov pre prácu s mládežou a pre plnohodnotné trávenie voľného času mladých ľudí a iných priestorov pre aktivity mládeže v meste.
2. Ponúkať dotačné schémy zamerané na pomoc inštitúciám a subjektom aktívnym v oblasti práce s mládežou.
3. Rozvíjať prácu s mládežou prostredníctvom koordinátora práce s mládežou v meste Prievidza, ktorým je zamestnanec samosprávy alebo ňou zriadenej organizácie.
4. Raz ročne uskutočňovať mapovanie potrieb mladých ľudí a podporovať realizovanie aktivít navrhnutých na základe ich potrieb.
5. Podporovať účasť a zvyšovanie informovanosti mladých ľudí o zahraničných výmenách, zahraničných vzdelávaníach a dobrovoľníckych stážach.
6. Realizovať stretnutia, projekty a participatívnu spoluprácu mládeže so zahraničnými partnermi s dôrazom na aktivity s partnerskými mestami.

3. Participácia

Priority mesta Prievidza do roku 2030:

1. Rozvoj rôznych foriem participácie mládeže na verejnom živote a podpora mladých lídrov.
2. Podpora výchovy a vzdelávania mládeže k aktívnemu občianstvu.
3. Podpora spolupráce medzi kľúčovými aktérmi v oblasti práce s mládežou v meste.

Ciele mesta Prievdza do roku 2030:

1. Pokračovať podporovaní participácie mládeže formou aktivít mestského mládežníckeho parlamentu a organizovania Fóra detí a mládeže za účasti všetkých zainteresovaných subjektov.
2. Vytvárať platformy na sieťovanie, výmeny know-how a prenos dobrých príkladov z praxe.
3. Podporovať rozvoj, zdieľanie a spoluprácu koordinátorov školských parlamentov, pracovníkov s mládežou v meste, členov školských parlamentov a mimovládnych organizácií.
4. Pravidelne monitorovať prácu s mládežou v meste, hodnotiť realizované aktivity, a na základe skúseností plánovať nové aktivity, a tým zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť úspešných a prospešných aktivít a projektov.

4. Životné prostredie

Priority mesta Prievdza do roku 2030:

1. Podpora environmentálnej výchovy, podujatí a aktivít pre mládež, vedúcich k záujmu mládeže o ochranu životného prostredia.

Ciele mesta Prievdza do roku 2030:

1. Rozvíjať projekty zamerané na environmentálnu výchovu na školách aj na celomestskej úrovni.
2. Podporovať prevenčné, propagačné a osvetové aktivity a motivovať nimi mládež najmä k riešeniu bežných environmentálnych problémov mesta.
3. Podporovať aktivity mladých ľudí v oblasti environmentálnych projektov na krajskej a národnej úrovni.

5. Sociálne začlenenie a inklúzia

Priority mesta Prievdza do roku 2030:

1. Rozvoj informovanosti v oblasti sociálnej inklúzie a prevenčných aktivít.
2. Rozvoj aktivít zameraných na mladých ľudí zo znevýhodneného prostredia, s osobitnými potrebami alebo z marginalizovaných komunít.

Ciele mesta Prievdza do roku 2030:

1. Podporovať a uskutočňovať aktivity zamerané na podporu inklúzie, učenia sa hodnotám rešpektu, občianskym povinnostiam a spoločenskej zodpovednosti.

2. Podporovať a rozvíjať spoluprácu s komunitnými centrami, s nízkoprahovými klubmi, mestskými a mimovládnyimi organizáciami a s ďalšími partnermi, najmä pri prevenčných aktivitách.
3. Podporovať aktivity zamerané na mladých ľudí zo znevýhodneného prostredia, s osobitnými potrebami alebo z marginalizovaných komunít, a zabezpečiť, aby plánované aktivity a projekty boli prístupné a inkluzívne pre všetkých mladých ľudí v meste.

6. Dobrovoľníctvo

Priority mesta Prievidza do roku 2030:

1. Rozvoj dobrovoľníctva v meste Prievidza a koordinácia dobrovoľníckych aktivít.

Ciele mesta Prievidza do roku 2030:

1. Podporovať spoluprácu základných škôl, stredných škôl a mládežníckych organizácií pri rozvoji dobrovoľníctva.
2. Podporovať aktivity zamerané na spoločenské uznanie prínosov dobrovoľníctva a jednotlivých dobrovoľníkov pre mesto a spoločnosť.
3. Mapovať a zviditeľňovať organizácie pracujúce s dobrovoľníkmi a dobrovoľnícke aktivity.
4. Podporovať dobrovoľnícke aktivity a podujatia z rozpočtu mesta a centra voľného času.

7. Zdravý životný štýl, psychické zdravie a voľný čas

Priority mesta Prievidza do roku 2030:

1. Rozvoj aktivít zameraných na zdravý životný štýl, prevenciu na podporu fyzického zdravia, a duševné zdravie mladých ľudí.
2. Vytváranie podmienok na športovanie a realizáciu voľnočasových aktivít mládeže v zdravom prostredí.

Ciele mesta Prievidza do roku 2030:

1. Podporovať prevádzkovanie športovísk na území mesta a výstavbu nových športovísk.
2. Podporovať aktivity a dotačné schémy zamerané na vytváranie príležitostí mladých ľudí na športové vyžitie a realizáciu voľnočasových aktivít.

3. Podporovať vytváranie podmienok na realizáciu aktivít zameraných na propagáciu zdravého životného štýlu, prevenciu na podporu fyzického zdravia, prevenciu závislostí na omamných látkach, duševné zdravie mladých ľudí, profesionálne poradenstvo a terapeutické služby.

Implementácia, realizácia a hodnotenie stratégie

Mesto Prievidza pri vykonávaní samosprávnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži plánuje spolupracovať so školami a školskými zariadeniami, orgánmi štátnej správy, mestským mládežníckym parlamentom, mimovládnyimi organizáciami, zamestnávateľmi a ďalšími aktérmi na území mesta a podporovať synergiu opatrení v jednotlivých oblastiach rozvoja práce s mládežou v meste.

Mesto Prievidza koordináciou konkrétnych opatrení smerujúcich k napĺňaniu tejto koncepcie poveruje Centrum voľného času mesta Prievidza, v ktorom pôsobí koordinátor práce s mládežou mesta Prievidza a mestský mládežnícky parlament – Rada mladých mesta Prievidza.

Na účel plánovania aktivít, ktoré budú smerovať k naplneniu stanovených cieľov v jednotlivých strategických oblastiach podľa definovaných priorít, bude pripravený Akčný plán rozvoja práce s mládežou mesta Prievidza na každý kalendárny rok. Návrh akčného plánu a vyhodnotenie plnenia predchádzajúceho akčného plánu pripraví v decembri Rada mladých mesta Prievidza v spolupráci s koordinátorom práce s mládežou mesta Prievidza. Návrh akčného plánu a vyhodnotenie predloží Rada mladých mesta Prievidza na pripomienkovanie a schválenie príslušnej komisii pri Mestskom zastupiteľstve v Prievidzi.

Hodnotenie naplnenia tejto stratégie sa uskutoční na konci jej platnosti v roku 2030. Hodnotenie stratégie bude koordinovať príslušná komisia pri Mestskom zastupiteľstve v Prievidzi.

Záver

Predkladaná stratégia si kladie za cieľ vytvoriť podmienky a príležitosti pre zvyšovanie kvality života detí a mládeže v meste Prievidza. Za základné hodnoty vo vzťahu k mládeži mesto Prievidza považuje rovnosť, spoluprácu, participáciu, dobrovoľníctvo, rešpekt a zodpovednosť.

Stratégia rozvoja práce s mládežou v meste Prievidza do roku 2030 je otvorený dokument a je možné ho meniť a aktualizovať podľa potreby, najmä na základe prínosných podnetov, novovzniknutých potrieb mládeže alebo nových trendov v oblasti práce s mládežou.